

Vlaanderen
is welzijn

Hulpmiddelen en aanpassingen

Editie maart 2022

VAPH

VLAAMS AGENTSCHAP VOOR
PERSONEN MET EEN HANDICAP

vaph.be

Inhoud

Keuze van een hulpmiddel of aanpassing	5
Tegemoetkomingen voor hulpmiddelen en aanpassingen	5
Voorwaarden om een tegemoetkoming te kunnen krijgen	9
Aanvraagprocedure	9
Uw tegemoetkoming krijgen na een positieve beslissing	16
Niet akkoord met de beslissing van het VAPH	18
Hulp bij uw keuze en aanvraag	19
Andere instanties die een tegemoetkoming kunnen geven	20
Hulpmiddelen en aanpassingen waarvoor het VAPH geen tegemoetkoming geeft	21
Uitgelicht	22
Handicap door ongeval, beroepsziekte of medische fout	24
Over het VAPH	26
Contact	27

Als persoon met een handicap kunt u moeite hebben om bepaalde activiteiten zelfstandig uit te voeren.

Hulpmiddelen en aanpassingen kunnen u helpen om die activiteiten toch zelfstandig uit te voeren.

Zo kunt u met een hulpmiddel als een traplift een trap overbruggen, met een beeldschermloep een tekst op papier vergroot lezen of met een trilwekker gewekt worden.

Ook aanpassingen aan bijvoorbeeld uw woning, uw auto, uw computer of uw fiets kunnen ervoor zorgen dat u opnieuw zelfstandig kunt douchen, rijden, e-mails lezen, fietsen ...

In deze brochure vindt u informatie over hoe u een hulpmiddel of aanpassing kunt vinden, hoe u een tegemoetkoming bij het VAPH kunt aanvragen en wie u daarbij kan helpen.

Keuze van een hulpmiddel of aanpassing

Het VAPH biedt tips en richtlijnen bij de keuze van hulpmiddelen in het webluik 'Hulpmiddelen' op www.vaph.be. De hulpmiddelendatabank geeft informatie over de hulpmiddelen op de markt in Vlaanderen. U vindt er productinformatie, foto's, richtprijzen en de gegevens van de handelaars bij wie u de producten kunt kopen: www.vaph.be/hulpmiddelen/databank.

Om te bepalen welk hulpmiddel of welke aanpassing het best aan uw noden voldoet, kunt u een beroep doen op het advies van een multidisciplinair team. Meer informatie daarover vindt u verderop.

Tegemoetkomingen voor hulpmiddelen en aanpassingen

Hulpmiddelen en aanpassingen waarvoor het VAPH een tegemoetkoming kan geven

Het VAPH kan voor bepaalde hulpmiddelen en aanpassingen een tegemoetkoming geven. Het gaat om hulpmiddelen en aanpassingen in de thuissituatie.

Het VAPH kan geen tegemoetkomingen geven voor hulpmiddelen en aanpassingen op school of op het werk. Daarvoor zijn andere instanties bevoegd.

Meer informatie daarover vindt u verderop.

Veelgevraagde hulpmiddelen en aanpassingen

Voor veelgevraagde hulpmiddelen en aanpassingen voorziet het VAPH een standaard tegemoetkoming.

Die hulpmiddelen en aanpassingen zijn, samen met het maximumbedrag dat het VAPH terugbetaalt, opgenomen in de refertelijst: www.vaph.be/refertelijst.

In de refertelijst vindt u bij elk hulpmiddel een hulpmiddelenfiche. Die fiche bevat informatie over het hulpmiddel en over de tegemoetkoming en richtlijnen voor de aanvraag van het hulpmiddel.

• **Hulpmiddelen en aanpassingen in de refertelijst**

In de refertelijst staan hulpmiddelen en aanpassingen voor personen met een motorische, visuele of auditieve handicap, voor personen met een ernstige communicatieve beperking en voor personen met een cognitieve handicap.

De hulpmiddelen en aanpassingen in de refertelijst kunnen helpen bij het uitoefenen van verschillende activiteiten in verschillende domeinen:

- **dagelijks leven**
Bijvoorbeeld een eetapparaat, een leesloep met lamp, een aangepaste werktafel, een licht- of trilwekker, een toilet- of douchestoel, een speciaal bed, een assistentiehond, een antidecubitusmatras
- **mobilititeit**
Bijvoorbeeld aanpassingen aan de auto, gewenningslessen voor het bepalen van de rijgeschiktheid, een tandem met drie wielen, een witte stok, het aanleren van verplaatsingstechnieken met een witte stok
- **wonen**
Bijvoorbeeld een automatische deuropener, een inloopdouche, een hellingbaan, omgevingsbedieningsapparatuur, een traplift
- **communicatie**
Bijvoorbeeld computeraanpassingen, luisterhulpmiddelen, een brailleleesregel, een tekstherkenningsprogramma, een tablet gebruikt als communicatietoestel
- **andere**
Bijvoorbeeld pedagogische hulp bij hogere studies, incontinentiemateriaal

- **Refertebedrag en -termijn**

Het VAPH voorziet voor de hulpmiddelen en aanpassingen op de refertelijst een maximumbedrag dat terugbetaald wordt. Dat is het refertebedrag.

In de refertelijst worden voor sommige hulpmiddelen en aanpassingen naast het refertebedrag ook basiskosten opgenomen. De basiskosten vertegenwoordigen de kostprijs van het standaardproduct dat een persoon zonder handicap in dezelfde omstandigheden zal gebruiken. Ze worden van het bedrag van uw factuur afgetrokken. Zo wordt bijvoorbeeld de basiskostprijs van een fiets afgetrokken van het factuurbedrag van een tandem. Het resterende factuurbedrag van de tandem komt in aanmerking voor terugbetaling tot maximaal de hoogte van het refertebedrag.

Uitzonderlijk kunt u een aanvullende tegemoetkoming krijgen voor hulpmiddelen en aanpassingen die duurder zijn dan het refertebedrag. In dat geval moet u goed motiveren waarom een duurder hulpmiddel of een duurder aanpassing noodzakelijk is, en waarom eenvoudigere oplossingen, met een lagere kostprijs, niet voldoen. Het hulpmiddel of de aanpassing moet in zo'n geval ook meer dan 300 euro meer kosten dan de som van het refertebedrag en de basiskosten die in de refertelijst vermeld worden. De bijzondere bijstandsc commissie (BBC) beslist of u op basis van uw zorgbehoefte een verhoogde tegemoetkoming kunt krijgen. Meer informatie over de aanvraagprocedure vindt u verderop.

De refertetermijn is de gemiddelde te verwachten gebruiksduur van een hulpmiddel. U vindt de refertetermijn in de refertelijst.

U kunt de refertelijst raadplegen op **www.vaph.be/refertelijst**.

Innovatieve en bijzondere hulpmiddelen en aanpassingen

De refertelijst omvat niet alle bestaande hulpmiddelen en aanpassingen. Innovatieve en bijzondere hulpmiddelen en aanpassingen, en hulpmiddelen en aanpassingen die weinig gevraagd worden, staan er niet in.

Dat betekent niet dat een tegemoetkoming voor die hulpmiddelen en aanpassingen uitgesloten is. Als u een tegemoetkoming voor zo'n hulpmiddel of aanpassing aanvraagt, kan uw vraag onderzocht worden door de bijzondere bijstandsc commissie (BBC). Het is belangrijk dat u in uw aanvraag goed motiveert waarom u dat hulpmiddel of die aanpassing nodig hebt, en dat het meer dan 300 euro kost. Meer informatie over de aanvraagprocedure vindt u verderop.

De tegemoetkoming die u kunt krijgen

In de meeste gevallen dient u eerst een aanvraag voor een tegemoetkoming in bij het VAPH, en vervolgens koopt u het hulpmiddel aan of laat u de aanpassing uitvoeren. Als aan alle voorwaarden voldaan is, krijgt u van het VAPH (een deel van) het bedrag dat u betaald hebt, terugbetaald. De tegemoetkoming kan niet hoger zijn dan het factuurbedrag of dan het refertebedrag dat in de refertelijst vermeld staat, tenzij u een goedkeuring voor een verhoogde tegemoetkoming kreeg.

Als u aan een snel degeneratieve aandoening lijdt zoals amyotrofische laterale sclerose (ALS), hebt u vaak snel een hulpmiddel nodig en moet u naarmate uw ziekte evolueert ook snel van hulpmiddel kunnen veranderen. Daarom worden hulpmiddelen voor communicatie, omgevingsbediening en computerbediening voor mensen met een snel degeneratieve aandoening in de vorm van huurpakketten ter beschikking gesteld.

Voorwaarden om een tegemoetkoming te kunnen krijgen

Om in aanmerking te kunnen komen voor een tegemoetkoming voor hulpmiddelen en aanpassingen, moet u voldoen aan drie voorwaarden:

- U moet door het VAPH erkend zijn als een persoon met een handicap. Het VAPH omschrijft een handicap als elk langdurig en belangrijk participatieprobleem van een persoon dat te wijten is aan het samenspel tussen functiestoornissen van mentale, psychische, lichamelijke of zintuiglijke aard, beperkingen bij het uitvoeren van activiteiten, en persoonlijke en externe factoren. Als u nog niet erkend bent als persoon met een handicap en u wilt een aanvraag voor een hulpmiddel of aanpassing indienen, dan neemt u contact op met een erkend multidisciplinair team (MDT).
- U moet jonger zijn dan 65 jaar op het moment dat u de eerste keer ondersteuning vraagt.
- U moet in Vlaanderen of in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest wonen. Voor volwassenen is een domicilie vereist; voor minderjarigen zonder domicilie volstaat een feitelijke verblijfplaats in Vlaanderen of het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

Aanvraagprocedure

De aanvraagprocedure kan verschillen naargelang u minder- of meerderjarig bent. In de standaard aanvraagprocedure moet u een multidisciplinair team inschakelen. In bepaalde situaties kunt u zelf, zonder de hulp van een multidisciplinair team, een tegemoetkoming voor hulpmiddelen en aanpassingen aanvragen via een vereenvoudigde aanvraagprocedure.

U koopt een hulpmiddel het best pas aan of laat een aanpassing het best pas uitvoeren nadat uw aanvraag is goedgekeurd.

Standaardaanvraag voor minderjarigen

Afhankelijk van uw situatie volgt u een andere procedure.

U bent door het VAPH niet erkend als persoon met een handicap en dient voor het eerst een aanvraag in voor hulpmiddelen en aanpassingen.

- 1** U neemt contact op met een multidisciplinair team (MDT) dat erkend is om minderjarigen te begeleiden bij hun aanvraag bij de intersectorale toegangspoort (ITP). De intersectorale toegangspoort is een dienst van de jeugdhulp binnen Opgroeien, een agentschap van de Vlaamse overheid.
De multidisciplinaire teams die erkend zijn door Opgroeien, vindt u op www.jeugdhulp.be/organisaties/multidisciplinaire-team-mdt.
- 2** Het multidisciplinair team maakt een aanvraagdocument (A-document) en een adviesrapport met de motivatie van de aanvraag op en bezorgt die aan de intersectorale toegangspoort.
- 3** De intersectorale toegangspoort gaat na of u in het algemeen nood hebt aan hulpmiddelen en aanpassingen en bezorgt die beslissing aan het VAPH.
- 4** Het VAPH beslist over de toekenning van een tegemoetkoming voor de gevraagde hulpmiddelen en aanpassingen. U ontvangt een beslissingsbrief van het VAPH.

U werd vóór 1 maart 2014 door het VAPH erkend als persoon met een handicap.

U volgt dezelfde aanvraagprocedure als voor meerderjarigen. Zie verderop.

U vraagt voor de tweede of volgende keer een tegemoetkoming voor hulpmiddelen of aanpassingen aan.

U volgt dezelfde aanvraagprocedure als voor meerderjarigen. Zie verderop.

Standaardaanvraag voor meerderjarigen

Afhankelijk van uw situatie volgt u een andere procedure.

U vraagt een tegemoetkoming voor de aankoop van hulpmiddelen of aanpassingen aan.

- 1** U vult het formulier 'Aanvraag hulpmiddelen en aanpassingen' in. Dat kan op twee manieren:
  - U kunt het formulier downloaden op **www.vaph.be/documenten**. U vult het formulier in, ondertekent het en stuurt het op naar het kantoor van het VAPH in uw provincie.
  - U vult het digitale formulier in via het e-loket **mijnvaph.be**.
- 2** U neemt zo snel mogelijk contact op met een multidisciplinair team dat gespecialiseerd is in hulpmiddelen en aanpassingen. De contactgegevens van de multidisciplinaire teams die door het VAPH erkend zijn, vindt u op **www.vaph.be/adressen**.
- 3** Het multidisciplinair team gaat samen met u na welke behoefte u hebt aan hulpmiddelen en aanpassingen. Het team informeert u onder meer over de aanvraagprocedure, de klachtenprocedure, en uw recht op inspraak bij het opmaken van de verslagen en op inzage in de verslagen en documenten. Het team maakt in overleg met u een verslag op waarin het uw aanvraag voor hulpmiddelen en aanpassingen motiveert, en bezorgt dat verslag aan het VAPH. Als uw dossier aan de bijzondere bijstandsc commissie (BBC) moet worden voorgelegd, geeft het multidisciplinair team dat aan in het verslag.
- 4** Het VAPH beslist over de toekenning van een tegemoetkoming voor de gevraagde hulpmiddelen en aanpassingen. U ontvangt een beslissingsbrief van het VAPH.

U vraagt een huurpakket voor mensen met een snel degeneratieve aandoening aan.

- 1** U neemt contact op met een multidisciplinair team dat gespecialiseerd is in snel degeneratieve aandoeningen. De contactgegevens van de multidisciplinaire teams die door het VAPH erkend zijn, vindt u op **www.vaph.be/adressen**.
- 2** Het multidisciplinair team stelt de snel degeneratieve aandoening vast, adviseert de huurpakketten die op dat moment voor u noodzakelijk zijn en schrijft zijn advies neer in een adviesrapport. Het team bezorgt het adviesrapport samen met het formulier 'Aanvraag hulpmiddelen en aanpassingen' aan het VAPH. Uzelf krijgt een kopie van het adviesrapport. Dat hebt u nodig om bij een erkende verhuurder de nodige huurpakketten te verkrijgen.

Vereenvoudigde aanvraag

Als u sinds 1 januari 2002 al een tegemoetkoming voor een hulpmiddel aanvroeg bij het VAPH via een multidisciplinair team (MDT) en daarvoor een adviesrapport hebt ingediend, kunt u in heel wat situaties zelf een tegemoetkoming voor hulpmiddelen of aanpassingen aanvragen. U doet dat bij voorkeur aan de hand van een formulier. U kunt het formulier ook invullen via het e-loket mijnvaph.be.

Welk formulier u moet gebruiken, vindt u op **www.vaph.be/hulpmiddelen/aanvragen/meerderjarigen**. U hoeft dan geen formulier 'Aanvraag hulpmiddelen en aanpassingen' in te dienen.

U kunt de vereenvoudigde procedure doorlopen als u zich in een van de volgende situaties bevindt:

- U ontving in het verleden al een tegemoetkoming voor een hulpmiddel of een aanpassing en u vraagt nu een 'eenvoudig' hulpmiddel of een 'eenvoudige' aanpassing aan. De eenvoudige hulpmiddelen of aanpassingen zijn in de refertelijst aangeduid met een sterretje (*).
- Een hulpmiddel of aanpassing waarvoor u in het verleden een tegemoetkoming van het VAPH kreeg, is aan vervanging toe.
- U ontving al een goedkeuring voor een hulpmiddel of een aanpassing. De geldigheidsduur van die beslissing is recent verlopen en u wilt hetzelfde hulpmiddel toch nog aankopen of de aanpassing nog laten uitvoeren.
- U ontving al een goedkeuring voor een softwarepakket. Een upgrade van die software is noodzakelijk om de goede werking van het oorspronkelijke softwarepakket te garanderen.
- U hebt nood aan een tegemoetkoming voor onderhoud of herstellingen van een hulpmiddel of aanpassing.
- U hebt nood aan een tegemoetkoming voor de overplaatsing van een vastgeplaatst hulpmiddel of aanpassing, bijvoorbeeld naar een nieuwe auto of woning.

Een offerte of factuur bij de aanvraag is verplicht voor de aanvraag van:

- een bijkomende herstelling van een hulpmiddel als het toegekende refertebedrag voor herstellingen opgebruikt is
- een herstelling van een hulpmiddel waarvoor de refertelijst geen tegemoetkoming voor herstellingen voorziet
- overplaatsingskosten
- een zeer uitzonderlijke zorgbehoefte bij de hernieuwing van een hulpmiddel
- de vervanging van een hulpmiddel waarvoor in de refertelijst geen tegemoetkoming is voorzien

Voor de hernieuwing van een autoaanpassing vraagt het VAPH om bij de aanvraag het merk en type van de nieuwe wagen te vermelden en ook een offerte te bezorgen.

In de andere gevallen is een offerte geen verplichting, maar ook dan is het logisch dat u bij het overwegen van een herstelling, een overplaatsing of een nieuwe aankoop al nagedacht hebt over de keuze van een nieuw toestel en voor uzelf een idee gevormd hebt van de kostprijs van de alternatieven. Als er een offerte is of u duidelijk weet welk toestel u wilt aankopen, dan vermeldt u dat best bij de aanvraag.

Een vereenvoudigde aanvraag betekent niet dat u automatisch een tegemoetkoming krijgt voor het hulpmiddel of de aanpassing die u aanvraagt. Net zoals bij een andere aanvraag is uw motivering zeer belangrijk. Vermeld dus altijd alle redenen waarom de gevraagde tegemoetkoming voor u noodzakelijk is.

Als het VAPH nog vragen heeft bij uw motivering, kan het bijkomende informatie opvragen of u doorverwijzen naar een multidisciplinair team voor een advies.

Raadpleeg voor meer informatie www.vaph.be.

Uw tegemoetkoming krijgen na een positieve beslissing

Terugbetaling aankoop

Koopt u een hulpmiddel of laat u een aanpassing uitvoeren, dien dan de factuur in bij het VAPH. Het VAPH betaalt het hulpmiddel of de aanpassing daarna (gedeeltelijk) terug.

Bedrag

Het bedrag dat u ontvangt, is nooit hoger dan het refertebedrag (tenzij u een goedkeuring voor een verhoogde tegemoetkoming kreeg), en nooit hoger dan het factuurbedrag voor het hulpmiddel of de aanpassing waarvoor u een tegemoetkoming hebt aangevraagd.

Geldigheidsduur

De beslissing van het VAPH is standaard twee jaar geldig. Voor een tegemoetkoming voor woningaanpassingen is de geldigheidstermijn vier jaar.

Facturen

U bezorgt uw factuur met een bewijs van betaling binnen de twaalf maanden na factuurdatum. Als u op het moment van uw aankoop nog geen beslissing van het VAPH hebt ontvangen, dan kunt u de factuur nog bezorgen tot twaalf maanden na de beslissingsdatum. De datum op de aankoopfactuur mag teruggaan tot de eerste van de maand voorafgaand aan de maand waarin uw aanvraag wordt ingediend. Bij een eerste aanvraag voor een tegemoetkoming voor hulpmiddelen of aanpassingen mag de datum op de aankoopfactuur uitzonderlijk teruggaan tot de eerste dag van de twaalfde maand die voorafgaat aan de datum waarop uw aanvraag wordt ingediend.

Huurpakketten voor mensen met een snel degeneratieve aandoening

Hebt u een adviesrapport voor huurpakketten van een multidisciplinair team met een erkenning voor huurhulpmiddelen bij snel degeneratieve aandoeningen en voldoet u aan de leeftijds- en verblijfsvoorwaarden? Dan kunt u met dat adviesrapport onmiddellijk bij een erkende verhuurder de nodige huurpakketten verkrijgen. De contactgegevens van de erkende verhuurders, vindt u op www.vaph.be/adressen.

De verhuurders leveren de hulpmiddelen binnen de twintig werkdagen bij u thuis, installeren ze en geven u en uw begeleiders alle nodige instructies. Zij zorgen indien nodig binnen de vijf werkdagen voor aanpassingen en herstellingen. Ze wisselen een pakket dat niet meer voldoet, na een nieuw advies door uw gespecialiseerd team, binnen de twintig werkdagen in voor een ander pakket.

De afspraken worden geregeld in een huurovereenkomst tussen uzelf en de verhuurder. De verhuurder kan voor de verhuurde hulpmiddelen een waarborg vragen van maximaal 150 euro. De volledige maandelijkse factuur (exclusief waarborg) wordt door het VAPH rechtstreeks aan de verhuurder betaald. U hoeft daar zelf verder niets voor te regelen. Een voorbeeld van een huurovereenkomst vindt u op

www.vaph.be/hulpmiddelen/tegemoetkomingen/huur-hulpmiddelen-sda.

Niet akkoord met de beslissing van het VAPH

Als u niet akkoord gaat met de beslissing van het VAPH, kunt u een verzoekschrift tot heroverweging indienen of in beroep gaan bij de arbeidsrechtbank.

De heroverwegingsprocedure houdt in dat u aan het VAPH vraagt om uw aanvraag nogmaals te onderzoeken. Een speciale commissie, de heroverwegingscommissie (HOC), zal dan uw aanvraag opnieuw onderzoeken. Meer informatie over de heroverwegingsprocedure en over de beroepsmogelijkheden vindt u altijd in de brief van het VAPH met de beslissing over uw aanvraag. U vindt die informatie ook terug op **www.vaph.be**.

Hulp bij uw keuze en aanvraag

Het VAPH

Het VAPH biedt tips en richtlijnen bij de keuze van hulpmiddelen in het webluik 'Hulpmiddelen' op **www.vaph.be**. De hulpmiddelendatabank geeft informatie over de hulpmiddelen op de markt in Vlaanderen. U vindt er productinformatie, foto's, richtprijzen en de gegevens van de handelaars bij wie u de producten kunt kopen: **www.vaph.be/hulpmiddelen/databank**.

Een multidisciplinair team

Via de multidisciplinaire teams (MDT's) kunt u een aanvraag voor tegemoetkoming bij het VAPH indienen. Ze helpen u in uw zoektocht naar het meest geschikte hulpmiddel of de meest geschikte aanpassing. Ze gaan samen met u na bij welke activiteiten u problemen ondervindt, wat u wel en niet kunt, en in welke omgeving u die activiteiten wilt uitvoeren. Ze brengen de mogelijke oplossingen in kaart. Samen met u bespreken ze die mogelijke oplossingen. Bij twijfel testen ze met u het hulpmiddel uit.

De teams stellen een multidisciplinair verslag op. Ze kunnen u ook helpen om het formulier 'Aanvraag hulpmiddelen en aanpassingen' in te vullen. Het team begeleidt u verder bij de aanvraagprocedure, en helpt u onder meer bij de aankoop van hulpmiddelen en het indienen van facturen.

Uw multidisciplinair team kan bij de zoektocht naar een hulpmiddel of aanpassing een beroep doen op het Kenniscentrum Hulpmiddelen van het VAPH (KOC). Het KOC kan zelf de nodige ondersteuning bieden, of het kan u en uw team naar een gemachtigde expert verwijzen.

Als u samen met uw multidisciplinair team door het VAPH doorverwezen bent naar een gemachtigde expert, dan krijgt u een lijst met de beschikbare experts. De lijst is ook beschikbaar op **www.vaph.be/adressen**. U kunt dan een expert kiezen uit die lijst.

Andere instanties die een tegemoetkoming kunnen geven

Voor sommige hulpmiddelen en aanpassingen is het VAPH niet bevoegd, maar kunt u wel terecht bij een andere instantie. We lichten er enkele uit.

VSB: mobiliteitshulpmiddelen

Wie door een chronische ziekte, ouderdom of een beperking een hulpmiddel nodig heeft om zich te verplaatsen, kan via de Vlaamse sociale bescherming (VSB) een mobiliteitshulpmiddel kopen of huren, zoals een rolstoel, een elektrische scooter, een duwwandelwagen of een driewiel fiets.

www.vlaamsoesocialebescherming.be/mobiliteitshulpmiddelen

Agentschap voor Onderwijsdiensten: op school

Als u speciale onderwijsleermiddelen nodig hebt om de lessen te volgen op school, kunt u een tegemoetkoming aanvragen bij de onderwijsinstelling. Die schakelt dan meestal het Agentschap voor Onderwijsdiensten in, of zorgt zelf voor een oplossing.

www.onderwijs.vlaanderen.be/SOL

VDAB: op het werk

Als u als werknemer of als zelfstandige nood hebt aan een aanpassing van uw arbeidspost, kan daarvoor een aanvraag ingediend worden bij de Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding (VDAB). Ook een aanvraag voor een tussenkomst in arbeidsgereedschap en -kleding is mogelijk.

www.vdab.be/arbeidshandicap

RIZIV: medische en paramedische hulpmiddelen

Voor informatie over de aanvraag en terugbetaling van (para)medische hulpmiddelen zoals hoorapparaten, cochleaire implantaten, brillen ... kunt u een kijkje nemen op de website van het Rijksinstituut voor Ziekte- en Invaliditeitsverzekering (RIZIV) of op de website van uw ziekenfonds.

www.inami.fgov.be/nl/themas/kost-terugbetaling/door-ziekenfonds

Hulpmiddelen en aanpassingen waarvoor het VAPH geen tegemoetkoming geeft

Voor bepaalde hulpmiddelen en aanpassingen kan het VAPH u geen tegemoetkoming geven.

U kunt de lijst raadplegen op www.vaph.be/hulpmiddelen/tegemoetkomingen/geen-tegemoetkoming.

Uitgelicht

Vervoers- en verblijfskosten in het gewoon onderwijs

Als u een voltijds lesprogramma volgt in het gewoon onderwijs, dan kan het VAPH een tegemoetkoming geven voor de vervoerskosten naar school. Het VAPH kan ook de verblijfskosten (internaat of kot) van leerlingen en studenten in het gewoon onderwijs gedeeltelijk terugbetalen als het verblijf noodzakelijk is omdat de dagelijkse verplaatsingen van en naar school wegens de handicap niet haalbaar zijn.

Pedagogische hulp bij hogere studies

Als u een visuele of auditieve handicap hebt, kunt u van het VAPH een tegemoetkoming krijgen voor pedagogische hulp bij hogere studies. Het gaat om inhoudelijke begeleiding buiten de lessen, voor een opleiding binnen het hoger onderwijs of het hoger beroepsonderwijs die leidt tot het behalen van respectievelijk de graad van bachelor of master of het diploma van gegradueerde.

Incontinentiemateriaal

Het VAPH kan tegemoetkomingen uitbetalen voor de kosten van absorberend en afschermend incontinentiemateriaal. Daaronder verstaat het VAPH bijvoorbeeld wegwerpluiers, plastic broekjes en wasbaar incontinentiemateriaal. Het VAPH vergoedt het incontinentiemateriaal via jaarlijkse forfaits (vaste vergoedingen).

Meer informatie over de voorwaarden en de aanvraagprocedure vindt u op www.vaph.be.

Onderhouds- en herstellingskosten

Voor een aantal hulpmiddelen is in de referentielijst een tegemoetkoming voorzien voor onderhoudskosten en herstellingskosten. Een aanvraag voor een tegemoetkoming voor onderhoudskosten en herstellingskosten moet afzonderlijk bij het VAPH ingediend worden. Het VAPH betaalt geen globale onderhouds- of herstellingscontracten terug, alleen effectief geleverde prestaties. U moet dus bij elke onderhoudsbeurt of herstelling een werkbon of factuur van de technicus of hersteller bij het VAPH indienen.

Handicap door ongeval, beroepsziekte of medische fout

Als een (verkeers)ongeval, een arbeidsongeval, een beroepsziekte of een medische fout de oorzaak is van uw handicap, dan hebt u in veel situaties recht op een schadevergoeding van een vergoedingsdebiteur (bijvoorbeeld een verzekeringsmaatschappij, het Federaal Agentschap voor Beroepsrisico's of een ander gespecialiseerd fonds). U bent verplicht om in eerste instantie een schadevergoeding aan te vragen bij die vergoedingsdebiteur. De verzekeringsmaatschappij of het fonds in kwestie onderzoekt of u recht hebt op een schadevergoeding. Dat kan vaak lange tijd in beslag nemen.

Breng daarom ook het VAPH (via uw multidisciplinair team) meteen op de hoogte. Terwijl het onderzoek van de verzekeringsmaatschappij loopt, kunt u namelijk al de aanvraagprocedure voor ondersteuning bij het VAPH starten en eventueel al ondersteuning krijgen in afwachting van de afronding van de procedures door uw vergoedingsdebiteur.

Als uw schade uiteindelijk vergoed wordt door een verzekeringsmaatschappij, dan moet u uw kosten met die schadevergoeding betalen. Dekt de schadevergoeding die u krijgt, niet alle kosten, dan past het VAPH het verschil bij tot het bedrag dat het VAPH voorziet voor die kosten.

Een goede samenwerking tussen de verzekeringsmaatschappij of het fonds in kwestie, uzelf en het VAPH is nodig om een zo volledig mogelijke vergoeding voor uw schade te waarborgen.

Meer informatie vindt u op www.vaph.be/handicap-door-ongeval of in de brochure 'Handicap door ongeval, beroepsziekte of medische fout'.

Over het VAPH

Iedereen heeft recht op voldoende mogelijkheden om zijn leven zelf te organiseren. Ook wie daarvoor ondersteuning nodig heeft. Bij het VAPH kunnen personen met een handicap terecht voor verschillende vormen van ondersteuning:

- tegemoetkomingen voor hulpmiddelen en aanpassingen in de thuissituatie, om dagelijkse activiteiten zelfstandig te kunnen uitvoeren
- rechtstreeks toegankelijke hulp: beperkte, handicapspecifieke ondersteuning in de vorm van begeleiding, dagopvang of verblijf voor wie af en toe hulp nodig heeft
- persoonlijke budgetten: budgetten op maat waarmee personen met een handicap de intensieve en frequente ondersteuning waar ze nood aan hebben kunnen organiseren en betalen

Daarnaast erkent, vergunt en subsidieert het VAPH organisaties om ondersteuning te bieden:

- multifunctionele centra voor begeleiding, dagopvang en verblijf voor minderjarigen
- vergunde zorgaanbieders waar het persoonsvolgend budget kan worden besteed
- diensten ondersteuningsplan voor hulp bij het in kaart brengen van de ondersteuningsnood
- bijstandsorganisaties voor hulp bij de opstart en het beheer van persoonlijke budgetten
- gebruikersverenigingen met informatieloket
- ...

Meer informatie vindt u op **www.vaph.be**.

De informatie in deze brochure kan in de loop van de tijd wijzigen. Neem contact op met het VAPH of surf naar **www.vaph.be** voor de laatste stand van zaken.

Contact

Hebt u vragen? Neem dan contact op met het VAPH.

Online

www.vaph.be/contacteer-ons

Telefonisch

02 249 30 00

Elke werkdag van 8.30 tot 12.00 uur
en van 13.00 tot 17.00 uur
(op vrijdag en in juli en augustus
tot 16.00 uur)

Via een provinciaal kantoor

U kunt na afspraak terecht in de provinciale kantoren van het VAPH en in het hoofdkantoor in Brussel.

Provinciaal kantoor Antwerpen

Potvlietlaan 5
2600 Berchem
antwerpen@vaph.be

Provinciaal kantoor Brugge

Jacob van Maerlantgebouw
Koning Albert I-laan 1/2 bus 55
8200 Sint-Michiels
brugge@vaph.be

Provinciaal kantoor Gent

Virginie Lovelinggebouw
Koningin Maria Hendrikaplein 70 bus 51
9000 Gent
gent@vaph.be

Provinciaal kantoor Hasselt

Hendrik van Veldekegebouw
Koningin Astridlaan 50 bus 2
3500 Hasselt
hasselt@vaph.be

Provinciaal kantoor Leuven

Dirk Boutsgebouw
Diestsepoort 6 bus 57
3000 Leuven
leuven@vaph.be

VAPH

Vlaams Agentschap voor
Personen met een handicap
Zenithgebouw
Koning Albert II-laan 37
1030 BRUSSEL
www.vaph.be